

кошмар" у којој земљанин војне арсенале туђинске утопије радосно користи за поробљавање родне планете јер срећа једних мора да се наплати од других. Често, пак, оно негативно је обелодањено и претворено у прихватљив сегмент живота; тако у насловној причи на утопијској планети. Трајај просјаштво и пљачка су легализовани и укључени у општу економију, у "Ходочашћу на Земљу" емоцијама се тргује једнако јавно и успешно као и оружјем, у "Седмој жртви" могућност масовног насиља избегава се каналисањем у појединачне двобоје или глобални промискуитет као у "Изгубљеној будућности"

На /привидно/ другој страни од утопија стоје приче "Највећи срећковић на свету" /о нуклеарном холокаусту/ и једно од Шеклијевих ремек-дела, прича "Бесмртни војник", суморна повест војника кога, после свак епогибије у тоталном рату, васкрсавају и шаљу у нове смрти зарад светих државних циљева.

Од преосталих прича поменимо хумористичку причу "Причу о стварању Земље" и досетку "Питај тек да питаш".

Шеклијеве приче праволинијске су, једноставне /без стилских компликација и смицалица / и лишене вишезначности / посебно оних скривених/што ову прозу чини изузетно читљивом али јој пречесто одузима више но што јој даје.

Илија Бакић

НАСЛОВ - ЗА ПОЧЕТНИКЕ

Иван Ивачковић: "The Rolling Stones"
уметност побуне за почетнике
Радио Б 92, Београд, 1997.

У још увек невелику библиотеку публикација које у нас третирају рок-културу, узглобила се и ова књига, која, већ својим насловом, иритира и добронамерног читаоца. Осим што је немаштовит и семантички дубиозан ("за почетнике"), он није ни усаглашен са садржином текста.

Подељено у више поглавља, која, међутим, не компонују сувислију конвергентну целину, и која - услед очигледне парцелизације и тежње фрагментата за осамостаљивањем - ово издање атомизована је граница пуцања.

Књига, прво, доноси сведене биографије Цегера, Ричардса и осталих, затим причу о томе како су "Стоунси" први сингл, "Come On", па низ не баш релевантних датума и података о хапшењима чланова групе и њиховим скандалима. Следе осврти на концерте "Ролингстонса" - она два чувена, оба из 1969! Хајд-Парк, у поводу смрти Брајана Џонса, и Алтамонт, где су "Анђели пакла" ножевима изболи осамнаестогодишњег црнца Мередита Хантера. Забележен је и концерт у Загребу, 1976, те велики наступи на Вемблију и у Бечу, као и вуду Ланц турнеја, са посебним текстом о будимпештанском концерту. Ту је сумњив и произвољан избор од по десет "нај" синглова и албума, у селекцији аутора, као и његов избор најрепрезентативнијих "лајв" албума групе. На крају је смештена исцрпна и акрибична статистика - најупотребљивији део књиге. Тако, читалац има прилике да се подсети и обавести о филмографији, вилмографији и видеографији "Ролингстоунса"; наведена је и дискографија, као и одабрана библиографија.

Најобимнији део овог издања захвата хронолошки срећен низ датума који реферишу о - мање-више - приватном животу чланова бенда, о нареченим скандалима и аферама.

Иако се аутору не може одрећи систематичност, прецизност и брижљивост, стиче се утисак да је овај најмонументалнији рок састав овде третиран површно, са

обиљем чињеница које, међутим, не осветљавају суштинску, онтолошку супстанцу рокенрола - па ни "Ролингстонса".

Ивачковићеве критичке објекције не удаљавају се од паушалних референци типа: изванредно, савршено, одлично.

Дизајн и опрема ове хронологије, са многобројним фотографијама, најуспелији су њен сегмент.

УЗ ЗВУКЕ ЛАЛОШКОГ ВАЛСА

Аугустин Јурига: "Салаша" - фотомонографија
Суботица, 1997.

Иако су фотографије објављене у овој књизи апсолутно резолутне и строго означавају оно што је на њима забележено, оне ипак сугеришу извесну померену перспективу - ауторову метафизичку упитаност над равницом и салашима, уочљиву тек након дужег зурења у ове слике, испуњене колико фактографијом, толико и ониризмом, али и изразитим хуманизмом, што је виспрено, у свом поговору, уочио и Бела Дуранци, наводећи Башлара: "... сањарењу припадају вредности које дају печат човеку у његовим дубинама, и додајући да се то дешава "упркос свему".

Камера Аугустина Јуриге је прецизна, референцијална, али и поетична. Њен учинак продукује одупирање стереотипу, и динстанцирана је од било каквог кича или отужног фолклора. Ове фотографије више комуницирају са радозналошћу *homo urbis*-а, неголи са плачевном носталгијом, а са њих посматрач види равницу као својеврсну чињеницу овдашње естетике и амбијента, а не као патетични и кичерски уздах локал-патриотизма, уз звуке старог лалашког валса.

Уредник Бошко Крстић умео је да пажљиво одабере и компонује фотографије, да књигу зналачки ликовно-технички промисли. Иницијали Викторије Алачић дефинисани су ненаметљивом патином, а песник Лазар Францишковић, својим стиховима и пригодним текстовима, удео је у ове "Салаше" ону дискретну ноту племените патетике.

Ђорђе Кубурић

ПОЕТСКА МИНИМАЛИСТИЧКА ФОРМА

Андреј Живор: АПАУРИН
Заједница књижевника Панчева, Панчево, 1996.

"Апаурин" Андреја Живора могуће је читати као дводелну поему у тридесет девет чланака, природни наставак његових пређашњих пројеката. У сведеној, претежно минималистичкој форми, песник у циклусу "Ка додиру" испитује могућности додира између људи, варијације могућег остваривања контакта.

Као у личном театру, два безимена лика се из фрагмента у фрагмент поеме изводе "на сцену" и тражи се облик њихове пуне комуникације. Песма је покушај да до комуникације дође, али и траг покушаја. Због тог наума песников језик је, као и раније, сведен, устремљен на суштинско, лишен фигуралности, објективно шкрт. Његова глобална хладноћа и повремени просеви топлине последица су намере да се у медиј језика песме директно транспонује централна идеја.

Одвојена од конкретног и актуелног времена, поезија "Апаурина" је у том делу, парадоксално, уроњена у дехуманизован унивезум "Глобалног села".

У другом циклусу, Андреј Живор допушта реалитету да преко језика конкретније продре у његове стихове и тада читалац чита поезију која је меланж непосредности и наивности, искрености и једноставности.